

Stanowisko

Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
nr 18/2016 z dnia 12.10.2016 r.w sprawie: **zmian w oświacie proponowanych w projekcie
Ustawy „Prawo Oświatowe” z dnia 16 września 2016 r.**

Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego, działając na podstawie § 6 pkt 1 i 4 w związku z § 19 ust. 1 pkt 14 Statutu Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, pragnie wyrazić swoje stanowisko w sprawie przeprowadzanej **reformy oświaty**, w kolejnym jej etapie – w zaopiniowaniu projektu Ustawy „Prawo Oświatowe”.

- 1) Pozytywnie oceniamy wprowadzenie jasnych przepisów dot. oddziałów przedszkolnych, bez obowiązku ich przekształcania. Jednocześnie zwracamy uwagę, aby wydane przez ministerstwo rozporządzenie w zakresie wymagań przeciwpożarowych zawierało zapisy i rozwiązania uwzględniające przede wszystkim dotychczasową lokalizację już funkcjonujących oddziałów przedszkolnych w lokalu szkolnym.
- 2) Po przekształceniu placówek oświatowych takich jak np. samodzielne gimnazja, w przypadku małych gmin, problem może stanowić zagospodarowanie wcześniej powstałej infrastruktury. Odpowiednie zastosowanie budynków przyszkolnych, które będzie należało wykorzystać by nie niszczały i nie stanowiły o niegospodarności jednostki.
- 3) Intencją ustawodawcy było również „zagęszczenie” sieci placówek edukacyjnych w celu zmniejszenia odległości ucznia do szkoły, czyli w praktyce utworzenie dodatkowych obwodów szkolnych w miejsce obecnie funkcjonujących gimnazjów. Takie rozwiązanie w sposób drastyczny zwiększy i tak ogromne dziś koszty ponoszone przez gminy na funkcjonowanie oświaty. Przykład jednej z lubuskich gmin wiejskich doskonale obrazuje problem. Gmina licząca 5 tys. mieszkańców posiada 3 szkoły podstawowe oraz 1 gimnazjum. Łącznie 24 oddziały ze średnią liczbą uczniów w klasie – 15,2. Automatyczne wprowadzenie w miejsce istniejącego samodzielnego gimnazjum kolejnej – czwartej szkoły podstawowej oznaczałoby wzrost liczby oddziałów do 32 przy jednoczesnym zmniejszeniu średniej liczby uczniów w klasie do 11,6. Konsekwencją tego będzie wzrost kosztów utrzymania szkół o ok. ¼ w stosunku do obecnie ponoszonych, przy jednoczesnym zmniejszeniu o ok. 11% ogólnej liczby uczniów w związku ze zmniejszeniem ilości roczników z 9 do 8. Przedmiotowa gmina obecnie musi dopłacać **ponad 2 mln zł rocznie do utrzymania oświaty. Proponowane zmiany zmuszą ją do wygospodarowania dodatkowo kwoty ok. 1,1mln -1,2mln złotych rocznie** na utrzymanie kolejnych oddziałów, co uniemożliwi jakkolwiek rozwój na pozostałych płaszczyznach jej funkcjonowania. W związku z powyższym, zdecydowanie protestujemy przeciwko automatycznemu przekształcaniu gimnazjów w kolejne obwody szkolne. Taka decyzja winna leżeć wyłącznie w gestii samorządu lokalnego.

4) Proponowane przepisy nadal nie precyzują interpretacji **art. 42 Ustawy o oświacie w sprawie tzw. godzin karcianych**.

5) Proponowane przepisy nadal nie precyzują **minimalnej liczebności oddziału, od której JST otrzyma określoną subwencję**. Jest to czynnik, który zdecydowanie ułatwiłby właściwą reorganizację oświaty w danej gminie, uwzględniając czynniki demograficzne w perspektywie kilkuletniej. Jednocześnie podkreślamy niezmiennie, iż kiluosobowe klasy nie wspierają właściwego rozwoju dzieci i nie mobilizują nauczycieli do motywującej pracy. Nadrzędną sprawą jest dobro dziecka, jednak w tym kontekście, sama lokalizacja szkoły (jej bliskość) nie jest gwarantem sukcesu edukacyjnego.

6) Wzrastające kompetencje kuratorów oświaty:

- w zakresie dot. odwołania dyrektora danej jednostki: budzą wątpliwości interpretacyjne zapisy **art. 66** projektowanej ustawy w zakresie ust. 2, iż „w przypadkach **szczególnie uzasadnionych, po zasięgnięciu opinii kuratora oświaty (...), może odwołać nauczyciela ze stanowiska kierowniczego w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia**”;

- w zakresie **akceptacji arkuszy organizacyjnych**. Wymuszona forma nadzoru wydłuży proces planowania pracy w jednostkach. W naszej ocenie, w zaproponowanym trybie, niezbędnym jest wprowadzenie stosownego oprogramowania, które będzie kompatybilne z obowiązującymi systemami elektronicznymi obsługującymi jednostki oświatowe, sfinansowanego ze środków krajowych; określenie terminów zatwierdzania i opiniowania arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli. Wskazanie czy opiniowanie dotyczy także aneksów do arkuszy organizacyjnych.

- organ nadzorujący ma prawo wydawać zalecenia organowi wykonującemu, **bez wskazania źródeł finansowania wprowadzanych zaleceń**.

7) Zwalnianie nauczycieli w trybie **opiniowania**: w chwili obecnej, utrudnione jest zwalnianie nauczycieli w okresie między 1 a 30 maja. Jeśli organ nadzoru nie zatwierdzi arkuszy organizacyjnych z wprowadzoną zmianą do 15 kwietnia, uniemożliwi terminowe przeprowadzenie całego procesu.

8) Pozostawienie obowiązku dowozu wraz z opieką dzieci 5 letnich przez JST po podwyższeniu wieku obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego do 6 lat, pociąga za sobą dodatkowe koszty, które ponosi samorząd na dowóz dzieci do przedszkoli.

Wprowadzana reforma oświaty nie uwzględniła od lat podnoszonych przez stronę samorządową postulatów, które w naszej ocenie są **kluczowe tj. likwidacja średniego wynagrodzenia**, które gwarantem niezmiennie od 30 lat jest Karta Nauczyciela. Ostatnie aktualne dane Regionalnej Izby Obrachunkowej dot. wydatków samorządów lubuskich w sektorze oświaty (za 2015 r.) jednoznacznie pokazują, iż **aż 71% to wydatki na wynagrodzenia i pochodne**, a jedynie 5% to wydatki inwestycyjne i remontowe. Przy obecnych proporcjach wydatków na oświatę, trudno mówić o *pozytywnej wizji rozwoju polskiej edukacji*, jeśli pewne problemy od lat pozostają nieustająco nierozwiązane.

Zrzeszenie z niepokojem stwierdza, iż obecnemu projektowi Prawa oświatowego (i przepisom wprowadzającym) nie towarzyszą niestety żadne zmiany do Ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (m.in. uwzględniające sześciolatki w subwencji oświatowej), pozbawiając samorządy nadziei na faktyczną reformę oświatową. Nie ma możliwości przebudowania struktury z sukcesem, oczekując określonych (pozytywnych) efektów, pomijając milczeniem kwestię finansowania.

PREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego

Wadim Fyszkiewicz

Otrzymują:

1. Pan Marek Kuchciński – Marszałek Sejmu RP
2. Pan Stanisław Karczewski – Marszałek Senatu RP
3. Pan Andrzej Dera - Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP
4. Pani Beata Szydło – Prezes Rady Ministrów
5. Pan Mateusz Morawiecki – Wicepremier, Minister Rozwoju i Finansów
6. Pani Anna Zalewska - Minister Edukacji Narodowej
7. Pani Elżbieta Rafalska - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
8. Pan Rafał Grubiński – Przewodniczący Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, Poseł na Sejm RP
9. Pan Andrzej Maciejewski – Przewodniczący Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, Poseł na Sejm RP
10. Pan Wojciech Jasiński – Przewodniczący Sejmowej Komisji Finansów Publicznych, Poseł na Sejm RP
11. Pan Piotr Zientarski- Przewodniczący Senackiej Komisji Samorządu Teryt. i Adm. Państwowej, Senator RP
12. Pan Grzegorz Bierecki - Przewodniczący Senackiej Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, Senator RP
13. Pan Kazimierz Wiatr - Przewodniczący Senackiej Komisji Nauki, Edukacji i Sportu, Senator RP
14. Pan Szymon Wróbel – Sekretarz Strony Rządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego
15. Pan Andrzej Porawski - Sekretarz Strony Samorządowej, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Teryt.
16. Pani Iwona Wieczorek – Dyrektor Narodowego Instytutu Samorządu Terytorialnego
17. Pan Władysław Dajczak – Wojewoda Lubuski
18. Pani Ewa Rawa - Lubuski Kurator Oświaty
19. Pan Sławomir Broniarz - Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego
20. Pani Ewa Kostrzewska - Prezes Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Zielonej Górze
21. Pani Elżbieta Polak – Marszałek Województwa Lubuskiego
22. Pan Mirosław Głaz – Przewodniczący Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego, Starosta Krośnieński
23. Pan Czesław Fiedorowicz – Przewodniczący Sejmiku Województwa Lubuskiego
24. Pan Stefan Niesiołowski – Poseł na Sejm RP
25. Pani Bożenna Bukiewicz – Poseł na Sejm RP
26. Pani Katarzyna Osos – Poseł na Sejm RP
27. Pani Krystyna Sibińska – Poseł na Sejm RP
28. Pan Tomasz Kucharski – Poseł na Sejm RP
29. Pani Elżbieta Rafalska – Poseł na Sejm PR
30. Pan Marek Ast – Poseł na Sejm RP
31. Pan Jerzy Materna – Poseł na Sejm RP
32. Pan Artur Zasada – Poseł na Sejm RP
33. Pan Jacek Kurzępa – Poseł na Sejm RP
34. Pan Jarosław Porwich – Poseł na Sejm RP
35. Pan Paweł Pudłowski – Poseł na Sejm RP
36. Pan Władysław Komarnicki – Senator RP
37. Pan Waldemar Stugocki – Senator RP
38. Pan Robert Dowhan – Senator RP
39. Pan Zygmunt Frankiewicz - Prezes Związku Miast Polskich
40. Pan Marek Olszewski – Przewodniczący Zarządu Związku Gmin Wiejskich RP
41. Pan Rafał Dutkiewicz – Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich
42. Pan Wojciech Długoborski – Prezes Zarządu Unii Miasteczek Polskich
43. Pan Ludwik Węgrzyn - Przewodniczący Zarządu Związku Powiatów Polskich
44. Sygnatariusze Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych
45. Pismo Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”
46. „Wspólnota”
47. „Gazeta Wyborcza”
48. „Rzeczpospolita”
49. „Gazeta Prawna”
50. „Gazeta Lubuska”
51. TVP Gorzów Wielkopolski
52. Radio Zachód
53. portalsamorzadowy.pl;
54. wartowiedziec.org;
55. samorząd.pap.pl